

SCURT ISTORIC

ORIENTAREA în ROMANIA

70 de ani 1947-2017

În România **primul concurs de Orientare Turistică** (exercițiul de teren cu hartă și busolă), s-a desfășurat în data **26 octombrie 1947**, în zona munților Zarandului, județul Arad, organizat de **profesorul Davidhazy Coloman (1913 - 1987)**, competiție la care au participat 15 echipe a trei sportivi, toți din orașul Arad, care a organizat și primul concurs din țară cu temă de Noapte la data de 31 octombrie 1948.

Activitatea în continuare se desfășoară, în perioada 1947 – 1953, după Regulamente întocmite de organizatorii fiecărui concurs, care activau cu prioritate în cadrul structurilor care se ocupau cu activitatea turistică.

Primul Regulament al concursurilor de Orientare Turistică, apare în anul 1953, cu valabilitate pe tot teritoriul țării, editat de „Asociația turiștilor” din România, care contribuie la eliminarea handicapului, datorat faptului că fiecare organizator avea propriul Regulament, care va fi adaptat după Regulamentele altor țări cu tradiție în anul 1958.

Activitatea se desfășoară în perioada 1947 – 1949 cu sprijinul organizației „Sportul Popular”, iar în perioada 1950 – 1957 cu ajutorul Direcției de Turism de pe lângă Consiliul Central al Sindicatelor. Începând cu anul 1952 activitatea de Turism a fost preluată de Consiliul Central al Sindicatelor. În perioada 1957 – 1967, în cadrul Uniunii pentru Cultură Fizică și Sport, funcționează Comisia Tehnică de Turism, în competența căreia intră și activitatea de Orientare Turistică, aceasta transformându-se în Comisia Centrală de Turism și Alpinism. U.C.E.F.S-ul se transformă în Consiliul Național pentru Educație Fizică și Sport (C.N.E.F.S.) în anul 1967, care va funcționa până în anul 1989 și va cuprinde în continuare și Comisia Centrală de Turism și Alpinism.

La 28 iulie 1967, Comisia Centrală de Turism și Alpinism se transformă în Federația Română de Turism și Alpinism (F.R.T.A.), secretar general prof. Mircea Mihăilescu, fiind astfel prima țară socialistă care reușește introducerea Orientării în cadrul unei structuri sportive care coordona sportul la nivel național (Consiliul Național pentru Educație Fizică și Sport).

În acest an aniversăm 50 de ani de la înființarea primei Federații Sportive Naționale care avea ca obiectiv organizarea și desfășurarea disciplinei sportive „Orientare Turistică”

(1967-2017).

De activitatea de Orientare Turistică din cadrul FRTA se va ocupa Comisia Tehnică de Turism Sportiv (1970-1972, președinte Marius Constantinescu), în anul 1970 se numea Comisia Centrală Tehnică de Turism, iar în anul 1974 apare pentru prima dată, Comisia Centrală Tehnică de Orientare, președinte Florescu Ion, vicepreședinte Istrate Ilie, secretar Simionescu Paul (1974-1987). În anul 1978 Comisia Centrală Tehnică de Orientare se transformă în cadrul Federației Române de Turism Alpinism, în Comisia Centrală de Orientare (C.C.O.), secretar Simionescu Paul,

iar în perioada 1987-1989, secretar va fi Ignat Neculai, aceasta transformându-se în februarie 1989 în Comisia Centrală de Orientare Sportivă, secretar prof. Constantin Alexandrescu.

Câteva repere mai importante din istoricul activității de Orientare din țara noastră:

Concursul interregional, ediția a III-a a Cupei Zarandului, marchează primul concurs, în anul 1949, cu etape de zi și noapte, la care au participat echipe din București, Brașov, Timiș și Bihor.

Primul concurs din București, organizat în Pădurea Pusnicul în anul 1949, de loja Ion, Bucurescu Cristian, ambii muncitori la Intreprinderea Optica Romana, urmat de primul concurs de Noapte organizat de arbitrii din Bucuresti la 18 octombrie 1951, la Sinaia în Masivul Gârbova, judetul Brasov;

Anul 1950 – primul concurs de Orientare, organizat la Timișoara (organizator Oscar Kepecs) și concursuri organizate de arbitrii din Cluj-Napoca, cu schițe de hărți și instrucțiuni de parcurs, sub formă de text, care se dădeau în plic la începutul sau pe parcursul concursului.

În pădurea Repedea de la Iași se organizează în 1951, primul concurs de Gheorghe Pânzaru împreună cu Dumitru Mănilă și Valentin Pânzaru, cu sprijinul tehnic al profesorului din Arad Coloman Davidhazy, unde au participat un număr de 114 concurenți.

Anul 1952 a marcat o activitate intensă și primul concurs oficial interregional, organizat în ziua de 28 septembrie la cabana Diham/muntii Bucegi.

În decembrie 1953 – primul concurs de Orientare – Schi la Poiana Mărului, organizat de arbitrii din Timisoara ,judetul Timis.

Concursurile interregionale se dezvoltă după apariția **primului Regulament/1953**, la nivel național și în alte zone, cum ar fi: Baia Mare, Oradea, Târgu Mureș, Pitești, Craiova și Ploiești care organizează concursuri de Orientare Turistică și participă cu sportivi la competițiile din alte zone.

Cupa 23 August, competiție devenită tradițională, organizată în anul 1953 la Plaiul Foi, din munții Piatra Craiului se desfășoară cu etape de zi și noapte, competiție care ulterior se transformă în „Cupa României”, prima ediție, probă individuală, are loc în anul 1966 la Cheile Bicazului, câștigător fiind Liță Georgeta și Iosif Eugen.

Tot începând cu anul 1953, se organizează tot mai multe competiții și de asociații sportive din București, cum ar fi: Metalul, Progresul, Spartac, Voința, Constructorul etc.

Anul 1957, primul concurs de Ștafetă masculin și feminin, organizat în stațiunea Păltiniș, județul Sibiu.

Prima participare a unor sportivi din România la competiții internaționale este cea din vara anului 1958, când profesorul Davidhazy Coloman, conduce o echipă a României la un concurs organizat în Ungaria, în apropiere de lacul Balaton, căpitan al echipei fiind Neagu Alexandru.

Primul Campionat Republican pe Echipe și Noapte, octombrie 1964, stațiunea Pârâul Rece, judetul Brasov.

Primii arbitri trasatori atestați, în număr de 41 au absolvit cursul din decembrie 1966, organizat la Căminul Alpin din Bușteni, județul Prahova.

Anul 1967, primul concurs de Orientare – Schi de Noapte, la Gărâna, munții Semenic, organizat de arbitrii din județul Timiș.

Primele titluri de Maestru al Sportului se acordă sportivelor: Georgeta Liță și Mariana Abrudan, în anul 1967, iar în 1969 sportivilor Iosif Eugen, Schuller Richard și Schuller Klaus.

În anul 1968 s-au tipărit primele 2 hărți de Orientare moderne în culori: Oradea, Cupa Poligrafiei, 2 culori și Bușteni, Cupa României (concurs internațional), ediția a III-a, 4 hărți în 4 culori.

Primul Campionat Național Individual la Orientare în Alergare are loc în anul 1968 la Poiana Brașov la: seniori, tineret și juniori. Primele titluri de Campioni Naționali la Individual au fost obținute de: Constantin Alexandrescu – juniori, Ileana Chivu (Sculy) și Scarlat Rosetti – tineret, Mariana Abrudan și Klaus Schuller – seniori și Heintz Dezideriu – old boys.

Primul Campionat Republican de Ștafetă este organizat în 21 septembrie 1969, la Olănești cu 25 de ștafete participante și ediția a III-a a Campionatului Republican pe Echipe.

Prima ediție a Campionatului Republican de juniori și junioare pe Echipe are loc la Frasin-Bucșoia, în anul 1969, campioni naționali fiind la feminin – Mariaș Ana-Maria – Mariaș Elena, iar la masculin, Enyedi Andrei-Horvaty Peter.

În stațiunea Slănic Moldova, în data de 25 iunie 1971 are loc prima ediție a Balcaniadei, participă România și Bulgaria, concomitent cu ediția a-VI-a a Cupei României; tot în România se desfășoară în 21 – 24 iulie 1980 ediția a III-a, a Balcaniadei la Făget, județul Cluj, unde au participat 3 țări: România, Bulgaria și Iugoslavia, concomitent cu, Cupa României ediția a XV-a.

Începând din anul 1972 Cupa „Uniunii Asociațiilor Studenților din România” (s-au organizat 6 ediții: 1966 – 1971) se transformă în Campionatul Republican Universitar de Orientare Turistică, prima ediție desfășurându-se în perioada 28 – 30 aprilie 1972, la Predeal, județul Brașov, cu participarea echipelor reprezentative din 10 centre universitare (București, Brașov, Cluj, Craiova, Galați, Iași, Petroșani, Ploiești, Timișoara și Tg.Mureș).

Primul Campionat Republican la Orientare-Schi, individual se desfășoară în anul 1979, stațiunea Izvoare, județul Maramureș.

În anul 1987 se desfășoară cel mai mare concurs internațional de Orientare, „Trofeul Valea Prahovei”, organizator dr.Stroescu Nicolae, unde sunt înscriși 1150 concurenți din 10 țări. Cu acest prilej participă din partea Federației Internaționale de Orientare (I.O.F.), vicepreședintele Josef Krch, suedezul P.O.Bengtson, promotor al Orientării pe plan mondial și viitorul președinte a I.O.F. Sue Harvey.

În data de 5 februarie 1990 se înființează Federația Română de Orientare, continuatoare a activității competiționale de Orientare dinainte de 1989, președinte dr.Nicolae Stroescu, secretar general prof.Constantin Alexandrescu, care în același an, în data de 24 iulie, cu

prilejul Congresului I.O.F. Cambridge, (Marea Britanie), se afiliază la Federația Internațională de Orientare.

Cu ocazia Cupei României, ediția XXV-a, 2-3 iunie 1990, Sinaia, 409 sportivi participanți, competiție internațională, se consemnează prezența pentru prima dată a președintelui I.O.F., Heinz Tshudin (Elveția) la o competiție în România.

Prima participare a sportivilor categoria tineret, la Campionatul Mondial (J.W.O.C.) are loc în perioada 7-15 iulie 1990, în localitatea Alvsbyn (Suedia), ediția I-a.

Prima participare a sportivilor orientariști studenți la un Campionat Mondial Universitar are loc în anul 1986, la Miskolc, Ungaria.

În perioada 20 – 25 august 1991, prima participare a sportivilor seniori la un Campionat Mondial de Orientare în Alergare, Marianske Lazne –Cehoslovacia.

În perioada 25 ianuarie – 4 februarie 1992 se consemnează prima participare a sportivilor seniori la Campionatul Mondial de Orientare – Schi, Pontarlier (Franța).

În anul 1992 Orientarea este cuprinsă ca activitate competițională, în Calendarul Sportiv al Ministerului Aparării Naționale. pentru început participând doar instituțiile militare de învățământ, iar în 1993, în perioada 28 – 21 iulie are loc prima participare a sportivilor orientariști militari la Campionatul Mondial Militar de Orientare în Alergare în Ungaria; primul Campionat Național Militar de Orientare pentru unități operative se desfășoară la Craiova, județul Dolj în 11 iunie 1994.

Primul Campionat Național de Orientare al Ministerului de Interne se organizează la Plopeni, județul Prahova în anul 1993.

La inițiativa președintelui federației, prof.Constantin Alexandrescu se organizează prima ediție a Cupei Țărilor Latine, în 13 – 15 octombrie 1995, la Poiana Pinului, Buzău, concomitent cu Cupa României, ediția a XXX-a.

Prima competiție internațională oficială a Federației Internaționale organizată în România – Campionatul Mondial de Tineret (J.W.O.C.) s-a desfășurat în perioada 8 – 14 iulie 1996, la Govora, județul Vâlcea, consemnând o participare record și anume 387 de participanți, din 35 de țări, de pe toate continentele.

Prima participare a sportivilor orientariști polițiști, din România la Campionatul European al Polițiștilor a avut loc în perioada 28 septembrie – 2 octombrie 1998, în orașul Tampere – Finlanda, unde au participat polițiști din 13 țări.

În perioada 8 – 15 februarie 2010, se organizează la Miercurea Ciuc, județul Harghita toate competițiile internaționale oficiale de Orientare – Schi (Campionatul Mondial de Seniori, Cupa Mondială, Campionatul Mondial de Tineret, Campionatul European de Seniori, Campionatul European de Juniori și Campionatul Mondial de Veterani) astfel organizându-se pentru prima dată, în țara noastră, Competiții Internaționale majore de Orientare-Schi.

Prima participare a elevilor din țara noastră la Campionatele Mondiale Școlare de Orientare în Alergare, organizate de Federația Internațională a Sportului Școlar (I.S.F.), 21 – 27 mai 2011, Primiero/Trentino, Italia

Realizat de :

Prof Constantin ALEXANDRESCU